

Resume

Natura 2000 område nr. 37 Rosborg Sø

Områdebeskrivelse

Natura 2000-området Rosborg Sø omfatter ca. 74 ha. Området ligger i den øvre ende af Mønsted Ådal. Størsteparten af arealet indgår i Finderup Øvelsesterræn. Langt hovedparten af området omfatter den tidligere Rosborg Sø, som ad flere omgange er søgt afvandt. Den tidligere søbund er i dag domineret af en række forskellige kær- og mosetyper, der for en stor del er kildevældsbedingede og fremstår som en kompleks mosaik af forskellige typer rigkær, kildevæld og kildevældsbedinget hængesæk. Store dele af arealet er under uønsket tilgroning med pilearter, høje urter og græsser. Specielt langs syd- og vestsiden af området er der en række veludviklede kildevæld langs skræntfoden, men også langs østsiden forekommer kildevæld. Jordbunden i området består af smeltevandssand, og på skrænterne på begge sider af dalen er der sure overdrev og hist og her lidt tør hede.

Vigtigste naturværdier

Kildevældene i området er af meget stor betydning som levested for en række sjældne dyr og planter, blandt andre kildevælds-vindelsnegl, blank seglmos og gul stenbræk – sidstnævnte har her sin antalsmæssigt største bestand i Danmark. Arealerne i den gamle søbund med blandt andet kildevældsbedingede rigkær, er af stor betydning som levested for en række sjældne mosser og højere planter. Rosborg Sø området huser ynglebestande af flere mindre hyppige fuglearter, ligesom området er en vigtig lokalitet for småsommerfugle, herunder flere arter som kun forekommer enkelte andre steder i Danmark.

Trusler mod områdets naturværdier

Der er foretaget en tilstandsvurdering for de fleste af områdets naturtyper, og truslerne mod udpegningsgrundlaget er registreret.

De naturtyper, som området er udpeget for at beskytte, vurderes at være alvorligt påvirket af atmosfærisk kvælstofdeponering (eutrofiering). Tilgroning af lysåben natur er lokalt fremtrædende, således at der sker fragmentering og reduktion af naturtyper og levesteder. Levesteder for gul stenbræk, blank seglmos og kildevældsvindelsnegl er truede af fragmentering som følge af manglende ekstensiv drift og deraf følgende tilgroning. Der er endvidere konstateret indavl i den danske population af gul stenbræk.

Målsætning

Den overordnede målsætning for området er, at Rosborg sø skal være et lysåbent naturområde, hvor surt overdrev, tør hede og mosenaturtyperne rigkær, hængesæk og kildevæld udgør en varieret natur og rummer gode levesteder for den truede art, gul

stenbræk, og andre arter der knytter sig til kolde, mosdominerede kildevæld eller rigkær med lavtvoksende, artsrig vegetation, såsom blank seglmos og kildevældsvindelsnegl.

Indsats

Indsatsen vil helt overvejende dreje sig om sikring af og/eller genindføre lysåbne forhold ved rydning af opvækst og drift (græsning) af naturtyperne samt gennemføre en indsats over for plantearter, der optræder invasivt. For vandafhængige naturtyper vil det desuden være afgørende at sikre en god hydrologi, ligesom der skal sikres gode levesteder for arterne.

Oversigt over væsentlige indsatser til gennemførelse af denne plan:

Indsats	Stort omfang	Mindre omfang	Undersøges nærmere	Ikke anvendt
Rydning, fjernelse af uønsket opvækst Herunder bekæmpelse af invasive arter	X			
Forbedring af hydrologi Fx ved at standse dræning, genoprette vandløb, fjerne diger		X		
Ekstensiv drift Fx indførelse eller opretholdelse af græsning, høslet mm.	X			
Sikring af arealer Sikring af natur der ikke pt. er beskyttet (fx stenrev og skovnatur)				X
Reducere forstyrrelser Fx færdsel, sejlads og jagt				X
Forbedring/sikring af levesteder Fx ved etablering af vandhuller, sikring af redetræer eller større fouragerings- eller yngleområder	X			